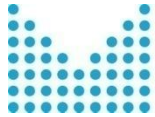

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

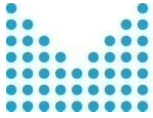
Licencování dat veřejné správy

Eva Kubátová, Vladimír Weis
Ministerstvo vnitra,
sekce pro informatiku a eGovernment

KOVIN, jednání technické pracovní skupiny pro licence a legislativu
ČÚZK, 9. června 2011

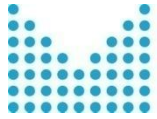

- Úvod
- Z čeho vycházíme
- Úloha MV v oblasti ICT
- Úloha MV v oblasti prostorových dat
- Výzkumné projekty MV
- Potřebnost politiky státu při poskytování a sdílení dat z IS
- Evropské směrnice (PSI a INSPIRE)
- Základní pojmy z oblasti zpřístupňování dat
- Výzkumný projekt „Licenční politika státu ...“
- Závěr

Z čeho vycházíme

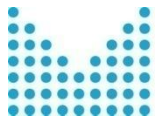
- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů veřejné správy
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- Zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech
- Směrnice 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru (tzv. PSI)
- Směrnice 2007/2/ES o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v ES (INSPIRE)
- Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
- Vyhláška č. 103/2010 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o právu na informace o životním prostředí
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

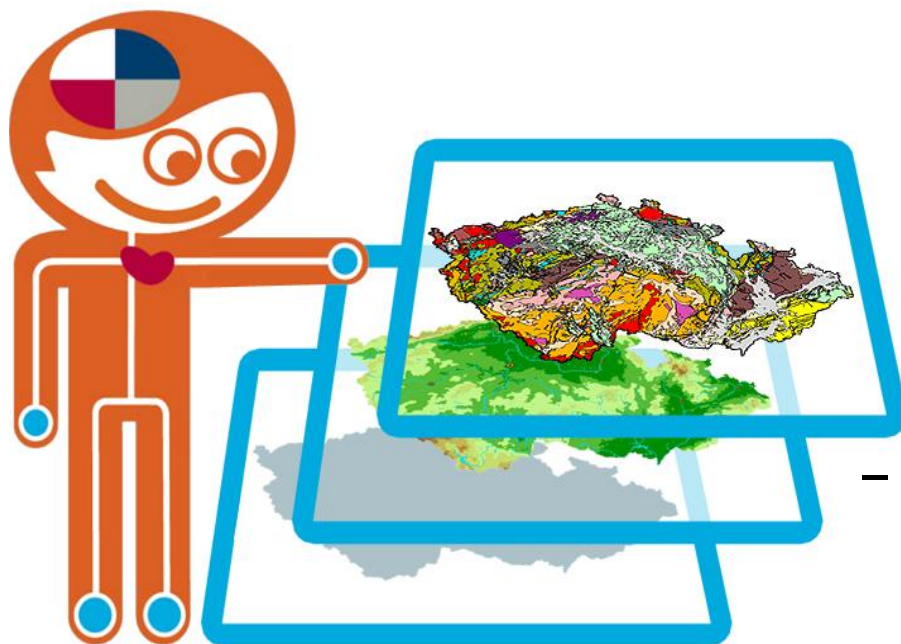
Úloha Ministerstva vnitra v oblasti ICT ve veřejné správě

- strategie a legislativa – eGovernment
- koordinace a metodické řízení výstavby a rozvoje ISVS
- monitoring rozvoje ISVS a realizace zpětné vazby na legislativní akty a metodiky
- realizace zásadních strategických projektů eGovernment
- zprostředkující subjekt pro vymezené oblasti intervence operačních programů strukturálních fondů EU

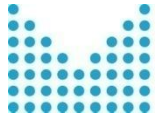

Klíčové úkoly Ministerstva vnitra v oblasti prostorových dat

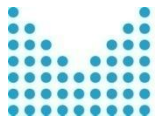
- spolugesce za implementaci směrnice INSPIRE do národního prostředí
 - garance koordinace a interoperability národního geoportálu INSPIRE v rámci soustavy ISVS
 - standardizace
- strategický a koncepční rozvoj ISVS pracujících s prostorovými informacemi
 - politika státu v oblasti prostorových informací jako zastřešení principů INSPIRE (strategický dokument)

Informační systémy tvořené prostorovými daty jsou podmnožinou ISVS, liší se pouze specifickými technologiemi práce !!

Výzkumné projekty MV

- V rámci přípravy podkladů pro formulování strategického dokumentu v oblasti prostorových dat zadalo MV zpracování dvou souvisejících **výzkumných projektů** (2008 – 05.2010)
 - **Politika státu v oblasti prostorových dat**
 - strategie dalšího postupu při zajištění správy a užití prostorových dat v ČR v rámci souvisejících zákonů a směrnic EU
 - hlavní podklad pro strategický materiál MV
 - **Licenční politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů**
 - problematika licenčních smluv a zpoplatňování poskytování dat státem
 - poskytování dat prostřednictvím elektronického obchodu
 - návrhy konkrétních licenčních smluv
- Manažerská shrnutí obou výzkumných projektů jsou k dispozici na www.mvcr.cz, Projekty/GIS aktivity

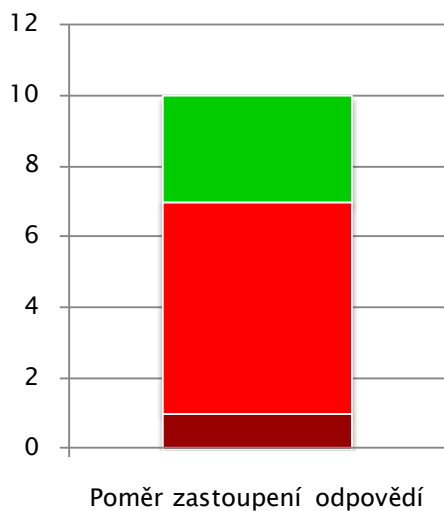

Potřeba politiky státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů

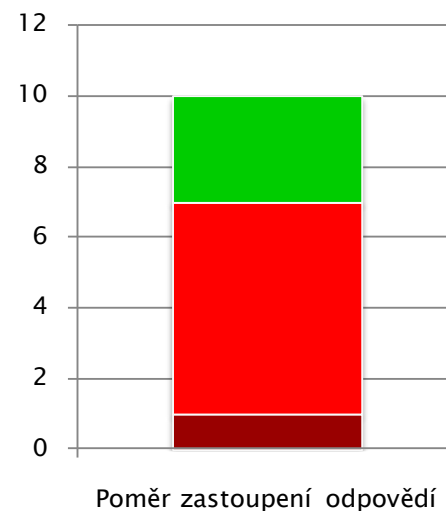
Skutečné chování poskytovatelů dat

- Byla provedena analýza srozumitelnosti a míry aplikace relevantních právních předpisů na jednotlivých krajích ČR
- Je možné jednoznačně konstatovat, že naprostá většina subjektů považuje právní předpisy za velmi složité, obtížné pro orientaci laika (který je s ní však nucen pracovat) a dokonce komplikující život *viz grafy níže*

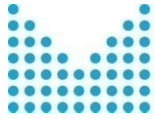
Současné právní předpisy brání sdílení dat.

Současné právní předpisy komplikují život.

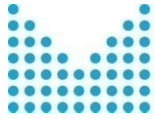

■ Zcela nesouhlasím
■ Spíše nesouhlasím
■ Nevím
■ Spíše souhlasím
■ Zcela souhlasím

Potřebnost politiky státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů

- Výměna dat a informací má význam pro efektivní fungování veřejné správy, pro eGovernment
- Je potřebné, aby informace z veřejného sektoru byly v co největším rozsahu přístupné i veřejnosti – zvýšením dostupnosti informací z veřejného sektoru se
 - zvýší transparentnost procesů ve veřejném sektoru
 - umožní participace veřejnosti na fungování procesů ve VS
- Je důležité, aby stát měl jasně deklarovanou, srozumitelnou a celým veřejným sektorem prakticky naplňovanou licenční politiku poskytování a sdílení dat z informačních systémů veřejného sektoru, která bude
 - pilířem procesu informatizace
 - plně odpovídat politice Evropských společenství v oblasti poskytování a sdílení dat ([Směrnice PSI, INSPIRE](#))

Směrnice PSI

2003/98/ES o opakovaném využití informaci veřejného sektoru (Re-Use of **P**ublic **S**ector **I**nformation)

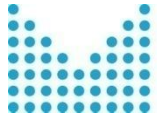
- stanoví základní soubor pravidel pro opakované použití a praktické prostředky pro usnadnění opakovaného použití stávajících dokumentů
- uložila členským státům řešit otázku licencí v oblasti užívání dat; standardní licence by měly být dostupné v elektronické formě
- transponována novelou zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (č. 61/2006 Sb.)

Směrnice INSPIRE

2007/2/ES o zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství pro účely politik v oblasti životního prostředí a politik nebo činností, které mohou mít vliv na životní prostředí (**INSPIRE**)

- členské státy zřídí budou provozovat síť služeb založených na prostorových datech
 - vyhledávací služby;
 - prohlížečící služby;
 - služby stahování dat;
 - transformační služby;
 - služby umožňující spuštění služeb založených na prostorových datech.
- **sdílení dat** je jedno z významných pravidel INSPIRE
- zavádí vydávání **licencí** na soubory dat a služby orgánům veřejné správy
- transponována novelou zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí (č. 380/2009 Sb.)

Pojem „Licenční politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů“

LICENČNÍ POLITIKA STÁTU V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ A SDÍLENÍ DAT...

= LICENČNÍ POLITIKA STÁTU + POLITIKA STÁTU PŘI POSKYTOVÁNÍ A SDÍLENÍ DAT...

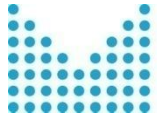
POLITIKA STÁTU PŘI POSKYTOVÁNÍ A SDÍLENÍ DAT...

zákony mimo rámec autorského práva
řešící zpřístupňování dat
+
další mimoprávní aktivity
regulující zpřístupňování dat

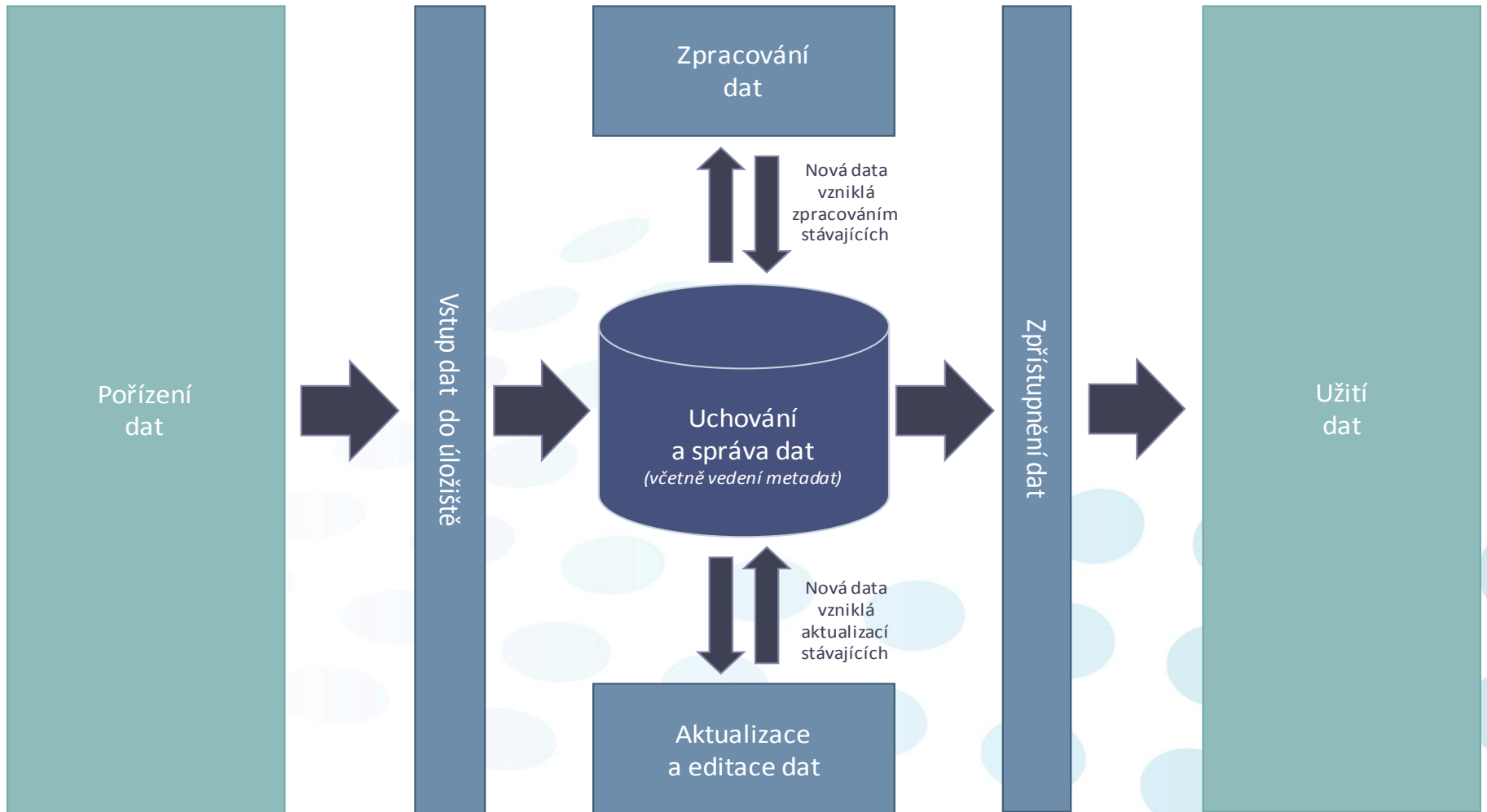
LICENČNÍ POLITIKA STÁTU

Příslušná část tvorby autorského zákona
a jednotlivá ustanovení speciálních
zákonů č.123 a 106
+
jeho vynucování

Licenční politika státu při poskytování dat z informačních systémů veřejného sektoru představuje souhrn aktivit státu (právní i mimoprávní povahy), jejichž cílem je strategicky řídit a regulovat přístup k datům v informačních systémech veřejného sektoru

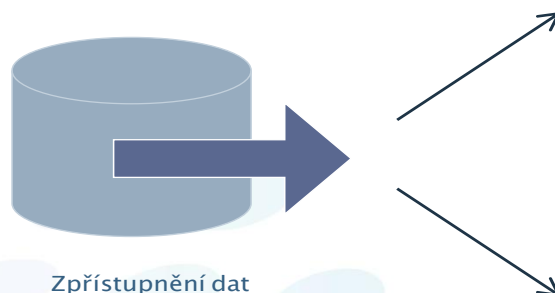
Model produkčního cyklu dat

Řešení výzkumného projektu LPS se soustředilo na oblast
zpřístupnění dat

Pojem „zpřístupňování dat“

Zpřístupnění dat

- Poskytování dat

- Zveřejnění dat takovým způsobem, že je možné je vyhledávat, prohlížet a stahovat a dále s nimi pracovat (poskytování dat v elektronické podobě – jejich zpřístupnění pomocí internetu, typicky na portálech a webových stránkách)

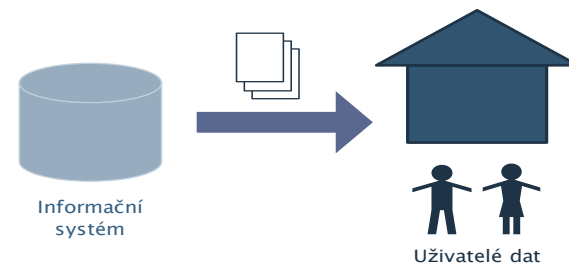
- Sdílení dat

- Jednosměrná nebo obousměrná výměna dat mezi IS uvnitř veřejného sektoru, založená na interoperabilitě IS umožněné existencí referenčních rozhraní a existencí dostatečně výkonné a bezpečné komunikační infrastruktury, zajišťující nezbytné toky dat

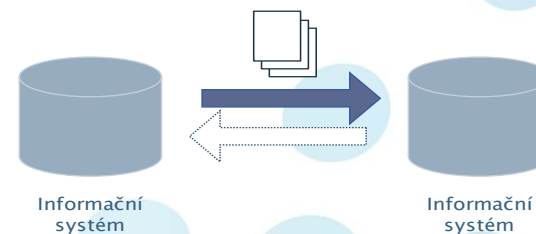
- Zpřístupňování dat

- Zahrnuje v sobě oba předchozí pojmy

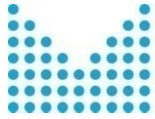
Poskytování dat

Sdílení dat

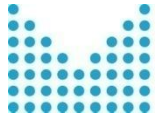

- Komunikační infrastruktura umožňuje propojení IS.
- Referenčních rozhraní umožňují interoperabilitu IS.
- Interoperabilita a propojení umožňují on-line sdílení.

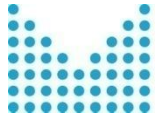
Výzkumný projekt „Licenční politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů“ („LPS“)

- Těsně spjat s výzkumným projektem „Politika státu v oblasti prostorových informací“, navazuje na něj
- Zabývá se licenční politikou státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů **obecně** – jde tedy nad rámec oblasti prostorových dat a nad rámec veřejné správy
- Nezabývá se problematikou poskytování a sdílení dat uložených ve formě dokumentů, která je vyřešena, ale řeší oblast dat uložených ve formě databází, jež jsou součástí informačních systémů
- V širokém rámci detailně řeší problematiku licenčních smluv a zpoplatňování poskytování dat státem, včetně poskytování dat prostřednictvím elektronického obchodu

Cíle výzkumného projektu LPS

- Zpřesnit a vymezit obsah pojmu licenční politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů
- Analyzovat současné právní předpisy, vymezující stávající stav licenční politiky státu
- Popsat stav právních předpisů a soulad s evropskými předpisy
- Popsat práva a povinnosti adresátů právních norem v předmětné oblasti
- Vypracovat metodiku poskytování a sdílení dat
- Navrhnout vzorové licenční smlouvy
- Navrhnout obsah, cíle a způsoby realizace budoucí licenční politiky státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů (metodika)

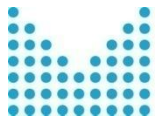

- Směrnice 2003/98/ES (PSI)
- Směrnice 2007/2/ES (INSPIRE)
- Zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon

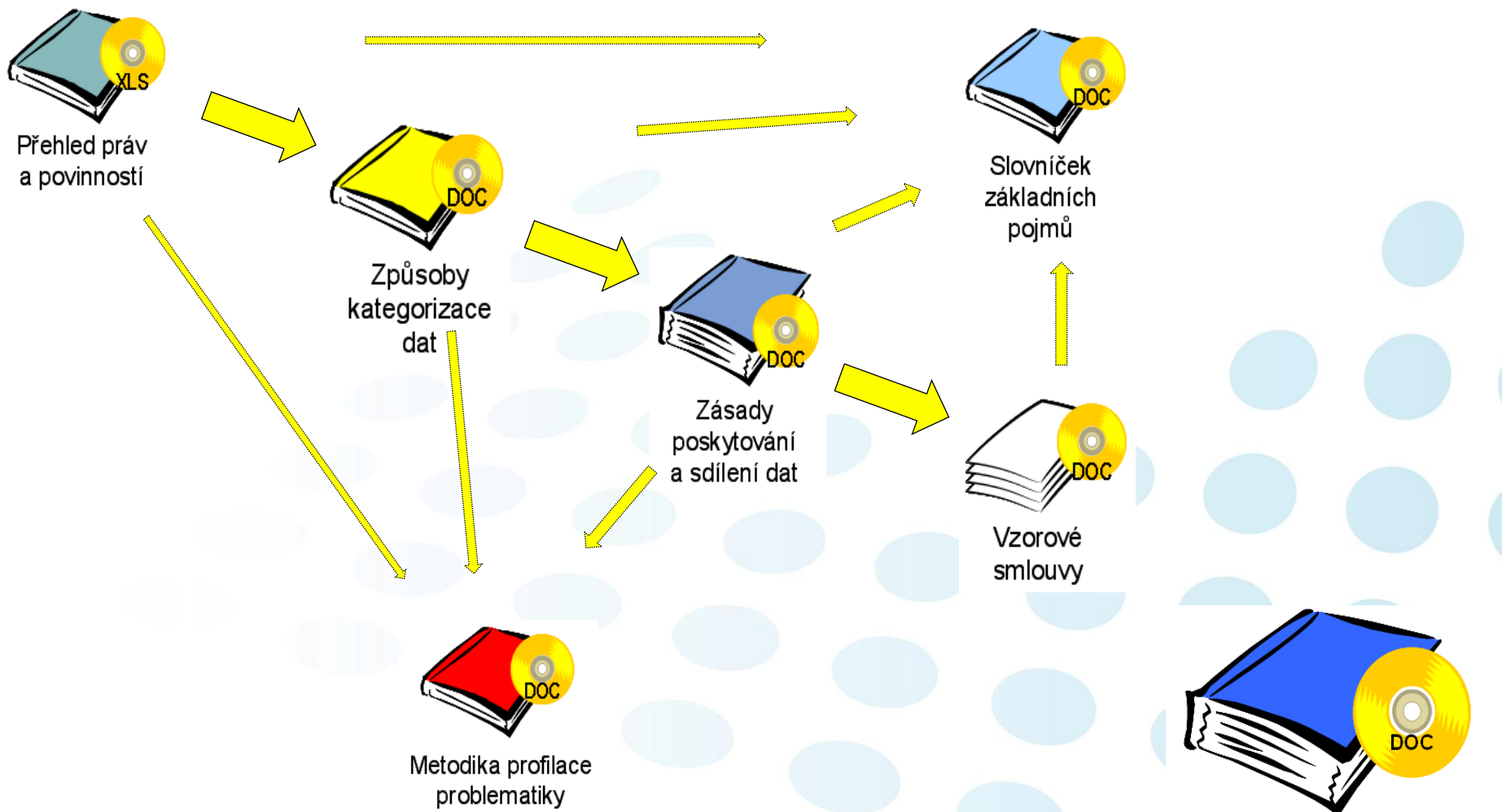
- Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o ŽP
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

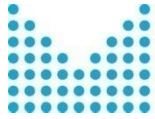
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí
- Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví
- Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon

- Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Výstupy projektu LPS

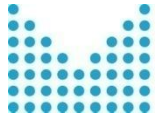

Výstupy projektu LPS

Přehled problémových okruhů

- České právní předpisy v předmětné oblasti jsou nepřehledné, neúplné a nedostatečně vzájemně provázané
- Nejsou důsledně dodržovány zásady evropské licenční politiky vyjádřené ve směrnicích PSI a INSPIRE
- V předmětné oblasti není prosazováno plnění povinností, uložených právními předpisy subjektům veřejného sektoru
- Není jednoznačně dořešeno postavení koordinátora licenční politiky státu, zejména jeho pravomoci a odpovědnost, chybí aktivní řízení
- Nejsou zpřístupňovány informace o právech a povinnostech účastníků poskytování a sdílení dat (správce, poskytovatel, uživatel) ani žádné doprovodné metodiky
- Nejsou vytvořeny podmínky pro sdílení dat (nejsou informace o ISVS a datech v nich obsažených, chybí standardizace a metodiky pro sdílení dat)
- Licenční ujednání jsou řešena ad-hoc, není vyřešena problematika licenčních odměn a plateb v praxi
- Není zmapována poptávka a nabídka, chybí marketing
- Míra poskytování a sdílení dat VS je nízká, chybí motivace ke zpřístupňování dat

Výstupy projektu LPS

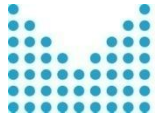
Vize

- Je nejvýše potřebné, aby si subjekty veřejného sektoru vzájemně vyměňovaly informace a ty aby byly dostupné v co nejširším rozsahu i veřejnosti.
- Odstraněním bariér a vytvořením podmínek pro co nejširší poskytování a sdílení dat budou položeny základní podmínky pro zvýšení kvality veřejných služeb i veřejných rozhodovacích procesů.
- Je třeba využívat nashromážděné informační bohatství pro lepší běžný život.

Cíle

Očekávaným cílem je dosažení následujícího stavu:

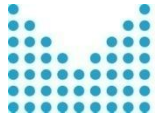
- K informacím v ISVS má přístup každý jednotlivec či organizace zvenčí (poskytování dat) nebo jiný ISVS (sdílení dat), pokud takové informace potřebuje a pokud tomu nebrání zvláštní důvody (ochrana osobních údajů, utajovaných skutečností apod.)
- Všechny informace a dokumenty organizací veřejného sektoru, které lze zveřejňovat, by měly být zveřejňovány
- Je provedeno a završeno důkladné rozpracování i realizace evropské politiky zakotvené v předpisech Evropské unie

Oblasti navrhovaných opatření

- Úprava právního rámce – odstraňování bariér dostupnosti dat
- Dodržování zásad evropské politiky – plná podpora zpřístupňování datových fondů
- Prosazení plnění povinností subjektů VS při zpřístupňování dat
- Aktivní řízení licenční politiky
- Zajištění metainformačních služeb
- Podpora poskytování a sdílení dat z ISVS
- Vyřešení problematiky plateb a licenčních odměn
- Marketing informačních činností a služeb

V rámci každé oblasti navrhovaných opatření jsou navržena konkrétní opatření.

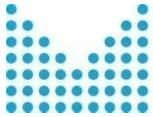

Výstupy projektu LPS

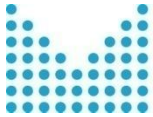
Vzorové licenční smlouvy

V rámci výstupů projektu bylo připraveno 11 typů vzorových licenčních smluv

licenční	x	podlicenční
za úplatu	x	bezplatně
na nosiči dat	x	ke stažení
všeobecné podmínky		
bezúplatného poskytování	x	prodeje v e-shopu
licence pro poskytovatele podlicencí		

- Výsledky výzkumného projektu jsou východiskem pro případnou nově koncipovanou licenční politiku státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů veřejného sektoru
 - Provedené analýzy umožňují pochopení stavu předmětné problematiky a identifikují nejdůležitější a nejpálčivější problémy, které je třeba řešit
 - Návrhová část dává výchozí rámec pro podrobnou a srozumitelnou formulaci politiky ve strategickém pojetí
- Navrhovaná vize, cíle a opatření by měly být provázány a porovnány s výstupy druhého výzkumného projektu, tzn. „Licenční politika státu“ by měla být realizována v kontextu politiky státu v oblasti prostorových informací a nejlépe v kontextu celé informační politiky státu

Děkuji za Vaši pozornost!

Ing. Vladimír Weis, vladimir.weis@mvcz.cz
RNDr. Eva Kubátová, eva.kubatova@mvcz.cz
Ministerstvo vnitra
sekce pro informatiku a eGovernment